

מי שאמר פרק שלישי נזיר

יח.

עין משפט גור מצוה

יג א מיי פ"ו מהל
מדות הלכה ג:
יד ב מיי טס הלכה ח:
טו ג מיי טס הלכה ז:
טז ד מיי טס הל' טו
וע"ש כ"מ"מ:

תורה אור השלם

1. ובי גמורת מת עליו
בפעת פתאם ונפסא ראש
נזרו וגלח ראשו ביום
קדוהו ביום השביעי
במדבר ו ט
2. ועשה הבחן אחד
לקהאת וְאָחַד לְעֵלָה
וּכְפַר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא
עַל הַנֶּפֶשׁ וְקָדַשׁ אֶת
רֹאשׁוֹ בְּיוֹם הַהוּא:
במדבר ו יא

מוסף רש"י

וקדש את ראשו. למדות
טהרה שמה (בכירות ב.).

פי' הרא"ש

טהרה: מה הנזיר שנטמא
וכו' אצ"פ שתחלתו היה
טהור כ"ש טמא שקבל
עליו נזי' בטומאה: ביום
קדוהו קרבנותיו. דהיינו
יום ח' או מתחיל קדוש
ראשו דהיינו גידול שער
לניזירות טהרה דכתיב
קדוש יהיה גדל פרע: רבי
יוסי בר' יהודה אומר ביום
גתחתו. היינו בו ולקמן
מפרש טעמיהו: מני ר"י
בר' יהודה [היא] דאמר
נזיר טהרה מו' הוא
דהיילת. הלכך קרי ביה
טמאות הרבה כי כבר
התחיל למנות ניזירי טהרה
ומי' אינו מביא אלא קרבן
א' דכיון דעדיין לא יצאת
שעת שראוי להביא בה
קרבן אבל לרבי דאמר נזי'
טהרה לא חיילא עד ח'
אם נטמא בה חדא טומאה
אריכתא היא ואם נטמא
בח' יציאת שעה שראוי
להביא בה קרבן ובי'
קרבנות בעי' למיחי:
א) אימתי וקדש את ראשו
ביומן שכפר. כלומר ביומן
הנזיר לכלפה אף אם לא
כפר. אי' לימא קרא וקדש
את ראשו. ותו לא וממילא
ידענא דאוכפר קאי:

(א) נראה דלא היה גירסתו בנמי.

דאי סלקא דעתך תגלחת טומאה ימי חלוטו מי לא בעי תגלחת.
והכתיב וכבס המטוה את בגדיו וגו' (א) והוא דינא דקא מיימי ומה
נזיר בקצר כו' היכי קאמי והא זה זה ראוין לתגלחת: לעולם אימא
לך תגלחת טומאה [כיון שהוה ושנה וטבל מתגלח בשביעי שלו והאי

(ב) דקא פריך ימי חלוטו שאין שערו

ראוי לתגלחת מתגלחת לניזירות קאמר
לאלו ניזירות בקצר כשהוה (ג) מגלח
מעכשיו מתגלח על ניזירות אבל נזיר
נזורע כשמתגלח תחילה מתגלח על
שנתפסא מנרעתו והכי קמני ימי
חלוטו שאין ראוי לתגלחת טומאה
נזיר אלא לתגלחת דלרעת לא כל
שכן שאין עולין מן המנין לניזירות
דטהרה ולעולם אימא לך היכא דנזר
הוא צביט הקצרות טעון גילוח
דטומאה: **הא שמע ודי ימוס מה עליו**
שפעת פתאום נטוהר שנטמא כו':
נזיר בקצר. שהיה טמא מתחילת
בניזירות: **אינו דין כו'.** (א) מדקמני
ולפטור את הנזיר בקצר שאין טעון
העברת שער שמע מינה דאין טעון
גילוח (ז) שער שטוול' **אלא (ח) טמא**
שנזר בשביעי שלו. שטוול' זו עולה לו
מן המנין והואיל [ואולי בר קרבן
מתחיל למנות מצו ציוס: **ונזיר טוהר**
שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן
המנין. דאין לו טהרה עד יום שמיני
ו'ושביע קרבנותיו כו': **דנפיש וקדש**
הא ראשו. שמתחיל למנות לענין
ניזירות ציוס הבאת קרבנותיו שהוא
שמיני דכתיבי' וציוס השמיני יציא שמי
תוריס: **ציוס סגלחתו.** שהוא שביעי
דכתיבי' וגילח (ט) את ראשו ציוס
טהרתו ציוס השביעי יגלחתו: **והא דתנן**
נזיר שנטמא כו' מאן סתא. ו'ושביע להו
טומאות הרבה ואפ"ה לא מיימתי עלייהו
אלא קרבן אחד: **אמר רב חסדא ר'**
יוסי ברבי יהודה הוה. דאמר ניזירות
טהרה משביעי וחזר יום סגלחתו
חיילא עליה: **ומשכחת לה.** דמיהו
טומאות הרבה: **כגון שנטמא.** ומנה
ששה כדי להוות [עליה] בשלישי
ובשביעי [א] וחזר ונטמא ציו' ו' דטומאה
אחריתי איקרי הואיל וטבל זו ציוס
אבל בקרבן אינו חיוב אלא אחד שכל
קרבן שעדיין לא הגיע ליום ח' אינו
חיוב אלא קרבן אחד אבל אם נטמא

דאי ס"ד תגלחת טומאה ימי חלוטו מי לא
בעי תגלחת לא תגלחת דניזירות קמני ת"ש
וטמא ראש נזרו כ'בטהור שנטמא הכתוב
מדבר שהוא טעון העברת שער והבאת
ציפרין ולפטור את הנזיר בקצר שאין טעון
העברת שער והבאת ציפרין והלא דברים
ק"ו ומה טהור שנטמא טעון העברת שער
הבאת ציפרין מי שהיה טמא מתחלה אינו
דין שיהא טעון העברת שער והבאת ציפרין
ת"ל וטמא ראש נזרו במי שהיה טהור ונטמא
הכתוב מדבר שיהא טעון העברת שער
והבאת ציפרין ולפטור את הנזיר בקצר ש"מ
מאן תנא הא דת"ר (א) אין בין טמא שנזר לניזיר
טהור שנטמא אלא שטמא שנזר שביעי שלו
עולה לו מן המנין ונזיר טהור שנטמא אין
שביעי שלו עולה לו מן המנין א"ר חסדא
רבי הוא דאמר רבי אין ניזירות טהרה חלה
אלא עד שמיני דאי תימא ר' יוסי בר' יהודה
היא האמר ניזירות דטהרה משביעי הוא
דחיילא (ב) מאי רבי ומאי ר' יוסי ברבי יהודה
דתניא וקדש את ראשו ביום ההוא ציוס
הבאת קרבנותיו דברי רבי ר' יוסי בר' יהודה
אומר ביום תגלחתו והא דתנן (ג) נזיר שנטמא
טומאות הרבה אינו מביא אלא קרבן אחד
מאן תנא אומר רב חסדא ר' יוסי בר' יהודה
היא דאמר ניזירות טהרה משביעי חיילא
ומשכחת לה כגון שנטמא בשביעי וחזר
ונטמא בשביעי (ד) (ומני ר' יוסי בר' יהודה היא)
כיון דלא יציא שעה הראויה להביא קרבן אינו
חיוב אלא קרבן אחד דאי תימא רבי היא אי
דנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי (ה) (וחזר)
ונטמא בשביעי) כולוהו טומאה אריכתא היא
ואי דנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני הרי
יצתה שעה שראויה להביא קרבן מאי טעמא
דרבי אמר קרא (ז) וכפר עליו מאשר חטא על
הנפש והדר וקדש את ראשו ורבי יוסי ברבי
יהודה אם כן לימא קרא וקדש את ראשו
ביום

ימי חלוטו מי לא בעי תגלחת. צסוק ימי חלוטו דכתיבי' וכבס
המטוה את בגדיו וגלח את כל שערו אבל תגלחת דטהרה לית
ציה במזורע דגם תגלחת שניה שמגלח אחר ימי ספרו מתוך טומאה
הוא מגלחה שגם צימי ספרו מטמא אדם צמגע: **לא תגלחת טומאה**
דניזירות קמני. כלומר לעולם אימא
לך תגלחת טומאה ודקאמרת דצימי
חלוטו נמי איכא תגלחת דטומאה לא
תגלחת דניזירות קמני נזיר בקצר
לאוי שערו לתגלחת ממתת ניזירות
וצימי חלוטו לא צעי תגלחת דטומאה
ממתת ניזירות אלא ממתת דרעתו וזה
אין שייך לניזירות כלל הילכך לא יעלו
לו ימיני לניזירות: **בטהור שננטמא**
הכתוב מדבר. כלומר שהתחיל למנות
ניזירות טהרה ואחרי כן נטמא
דכתיבי' והימים הראשונים יפלו:
ולפטור את הנזיר בקצר שאין טעון
העברת שיער והבאת ציפרים. והוא
הדין דממעט ליה מאשס דכתיבי' צההוא
עניינא והיינו דקאמר צממני' צניזר
בקצר אינו מביא קרבן טומאה
דמייעיה קרא כדדרשנא: **הכא:**
והלא דברים ק"ו. פירוש אי לא
מייעיה קרא ומה טוהר
שנטמא טעון כו' כלומר שטומאתו
הזקיקתו לכך כל שכן היכא דנטמא
מתחילתו טמא ציוס שזקיקתו
טומאתו לכל ת"ל וטמא ראש נזרו
מיותר דמלי למימר וכי ימות מת
[עלין] שפעת פתאום וגלח ראשו:
ביום הבאת קרבנותיו. דקן כתיבי'
צקרא ציוס שמיני יציא שמי
מוריס וכו' וכפר עליו מאשר חטא על
הנפש וקדש ראשו ציוס ההוא שמעין
ציוס שמיני שהוא הבאת קרבנותיו
דמפרש לקמן בסמוך:
ביום תגלחתו. הכתוב מדבר דהיינו
בשביעי צסמון מפרש
טעמא: **והא דתנן.** פ' קמא דכריתות
[ב'ר' ט' (ז)]: **משביעי הוא דחיילא.**
משביעי' שמתחיל לימנות ניזירות
משביעי': **ומשכחת טומאות**
הרבה. כגון שנטמא ציוס שביעי
וחזר ונטמא בשביעי לסוף שביעי אחר
שהוה ושנה וטבל דמיד כשהוה וטבל
חל עליו צבותו יום ניזירות טהרה שום
שביעי הוי ממנין שלשים כי נטמא
ציוס שביעי כיון דחל עליה ניזירות

טהרה כצד חשיב ליה טומאה אחריתי ולא הוה כנטמא צשעי דההיא
ודאי טומאה אריכתא היא דאכתי לא חל עליה ניזירות טהרה ומכל
מקום פוטור עלמו מקרבן טומאה אחר כיון שנטמא בשביעי ולא
יציא שעת אחת ליום שראוי הוא להביא קרבנות דהיינו ציוס שמיני:
דאי רבי. דאמר דאינו מתחיל למנות ניזירות טהרה עד יום
שמיני כולוהו שנטמא אריכתא היא דלא נראה עדיין להסתא
ניזירות והוי כאליו נטמא צשעי ואמאי קרי ליה טומאות הרבה
ואי דנטמא צשמיני כו' כיון דיציא לשעה שראוי להביא קרבנותיו
והוי כנטמא אחר הבאת קרבנותיו דודאי לריך להביא קרבן
טומאה אחר: **רבתיב מאשר חטא על הנפש.** וכתיבי צההוא
קרא לאלתר וקדש ציוס ההוא פ"י ציוס שכיפר עליו דהיינו
צשמיני: **אם כן לימא קרא וקדש את ראשו.** ופשיטא דאשמיני
דקיימנין ציה איירי ציוס ההוא למה לי אם אינו ענין לשמיני
תנאו לשביעי דלאיתור למשדי אשביעי:

(א) לעיל ח. ט. ג. (ב) כריתות
ג. א. (ג) כריתות ט. ד. (ד) ס"א
ל"ג. (ה) ויקרא י"ז.
(ו) במדבר ו. א. [שם].

גוסחת הריב"ן

[א] כיון: [ב] מירוחו אינו
דין: [ג] כדלמרי: [ד] שער
ליתא כצ"י: [ה] ל' דלוי:
[ו] שמיני צו קרבן מאן סתא
נזיר טהור שנטמא אין
שביעי שלו עולה לו מן המנין
אמר רב סתא רבי היא
דאמר אין ניזירות טהרה
עליו עד יום שמיני שמיני
קרבנותיו תנא וקדש כו':
[ז] דנפיש: [ח] עליו: [ט] ודמי
ליה טומאה: ין דלוי:
[כ] בשמיני כו': [ל] אחת
ואחת: [מ] לא מתוקמת כו'
אלא כו' יוסי: [נ] דמשמט
ליתא כצ"י: [ס] בשמיני
הס"ד ואמר כן מהאי מניח
ענין לשביעי שהוא יום
תגלחתו שחלה עליו ניזירות:
דלחזר טעמי קודש שהיה
קרבן לחייב אותו שבי
קרבנות טומאה: ורב וכו':

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לעולם וכו'
והאי דקאמר ימי חלוטו
לכ"ל ומינת פריך מתגלח:
(ב) בא"ד כשהוה מתגלח:
מעכשיו: (ג) ד"ה מיר וכו'
מירוח אינו דין ט' הס"ד
ואחרי מ"ה ש"מ כו'
מקמני: (ד) ד"ה אלא
שטמא שמי: (ה) ד"ה
ציוס תגלחתו וכו' וגילח
ראשו כל"ל ומינת את
מנחק: (ו) ד"ה נזיר
שנטמא וכו' טהרה כלל
וקרי ליה טומאה
אריכתא הס"ד ואחרי מ"ה
דאי אליבא וכו' ראובן חייב
וכי' אללא קרבן אחד
דאליבא דרבי כיון דנטמא
ביום שמיני וכו' נמחיב
קרבן על כל אחד כל"ל
והס"ד ומינת דלי נמחק:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] רש"י ד"ה כגון שנטמא
וכי' וחזר ונטמא ציוס ו'
דטומאה וכו'. יצי' פ"י
א"מ: [ב] תוס' ד"ה ציוס
תגלחתו וכו' והא דתנן פ'
קמא דכריתות דף י' יצי'
כל"ל. והלא מחלופי
גרסאות לעיל שגויס
בתם. אורח משכר:

הגהות התוספות

- 1. מינת משביעי נמחק.
- 2. פ"ל סוטה.